

[iran islam inqilabnda mdriklik nmunsi](#)

iran slam inqilabnn myi dnya xalqlar v lkri n misilsiz bir nmundur v "dini xqlilik" adnn verilmsi d .el onun dnyada misilsizliyin bir sbutdur

AranNews- Dnyada mvcud olan siyasi sistemlr el bir idrak v mrift sasnda formalamlar ki, .onun zyini humanizm prinsipi tkil edir

Bu sistemlrin flsfi v idrak bnvrlri d insann mahiyytinin v onun varlq dnyasndak ehtiyaclarinn qeyri-dzgn drkin saslanr. Bu mnada ki, qrb insan yni maddiyyata saslanan insan, gr shbt siyasi tkkr sahiblrinin srlri arasnda dalt, azadlq v brabrlik kimi fziltlrdrn .gedirs, insann bu dnyalq ehtiyaclarinn mynldirilmsin ynlmidir

slind, mvcud siyasi sistemlr arasndak diskussiya insann mnvi ehtiyaclarndan knar humanizm haqqnda diskussiyadr. Bu cr yozum mvcud siyasi sistemlrn siyasi orientasiyasna da tsir gstrmidir. Bel ki, realla saslanan bir yozumla siyastilrin dnya shnsindki khn v yeni problemlrinin sbblrini insann v onun hqiqi ehtiyaclarinn dzgn drk olunmamas il izah etmk olar. nsan haqqnda mvcud tsivr dindarlarn tsivrnr qarlq tkil edir. Bel ki, dindarlar qadir Allah yaradln mnbyi v mrkzi hesab edirlr v bel hesab edirlr ki, hr eyi, htta mit, hyat trzi, tbitdn n drcd bhrlnmk v nec bir davran trzi gstrmk lazmm olduunu da o byk balancla izah etmk lazmdr. Baqa szl desk, insann hyatnn hdudlarn v mitinin necliyini tyin edn qadir Allahdr. O, myyn edir ki, insan n qdr bu dnya v n qdr d axirt dnyas n almadr, dnya v axirt hyatlar arasnda hans biri sas v son mqsdidr, hans biri is ilkin mqsdil tkil edir, v bu srada qadir Allaha sitayi hans yer malikdir v s. Humanizm v balancn v miadn inkarna saslanan bax nticsind insann z v dnya haqqnda tsivr tamamil dyiir. nki vvla, bu baxa sasn, hyat laqlrinin hdudlarnn nec olmal olduu, insann z il, tbitl v digr insanlarla laqsini nec tnzimlmli olduu qadir Allah trfindn myyn edilmmlidir. ksin, btn bnlr insan z myyn etmli, z qiymtlndirmli v yenilndirmlidir. Bundan baqa, xlaqn yeni trifi verilml, balanc v miadla lqdar olan btn adt-nnlri, hminin ictimai hyata aid v asimani v ilahi rngi v qoxusu olan btn instruksiyalar bir knara qoymaq v yalnzs insann znn drk v anlayna sasn .onlar kf v tqdim etmk lazmdr

Qrb mdniyytin gr humanizm insann dnyada hr eyin balanc v mrkzi olmas, insann dnyadak nemtlrdrn v imkanlardan maksimum bhrlnmsi n insann v qeyri-insann bir vasit olmas, elc d insann mtlq istk v arzularna atmas yolunda ngl olan hr cr manilrin aradan qaldrilmas demkdir. Humanist bax islam dininin diqqt yetirdiyi teosentrist baxa qarlq tkil edir. slam dinin gr, insana v onun btn sahlrdki ehtiyaclarına Allah il v yaradann buyurduqlar il laqd trif verilmlidir. Baqa szl desk, islami bax humanist baxdan frqli olaraq .yalnz budnyalq istifad n deyil, ksin, hm bu v hm d o dnyan n zrd tutur

Bu sasda masir siyasi sistemlr bu iki humanist v teosentrist baxla qarlaaraq birincini yni humanist bax semilr v z orientasiya v planladrmalarn mrkzind insann dayand bax sasnda qurmular. Lakin islam inqilabnn formalamas il mvcud sistemlr teosentristmin, ilahi v dini dyrlrin hakimiytinin btn orientasiya v planladrmalar n meyar sayld yeni bir sistem v yeni bir iddia il zlmilr v slind sediklri yolda el bir ciddi msl il qarlamalar ki, onun knn el hmin insana v onun siyasi qararlarn qvulunda itirakna mriftynl yanamann saslar tkil edir. ran slam inqilabnda n ilahi v dini dyrlrin hakimiyti bhansil "insan" v baqa szl desk, xalq unudulmudur, v n d "hr ey insan n v onun ehtiyaclarinn dnuilmsi n!" arnn hyata keirilmsi mqsdil ilahi v dini gstrilr bir knara qoyulmudur. slama gr, insann salti vardr, lakin bu, qrb mktblrinin insana verdiyi v humanizm tilsin dmkl nticlenn salt deyildir. ksin, salmn n zrdind insan istklrin islamlarla laqd trif veriln islami insandr, islamdan knar v ya qeyri-tohidi

(tkallahlqdan knar) insan deyildir. Qrbdkı siyasi sistemlrın bnvrı insan qeyri-tohıdı .(tkallahlqdan knar) trfın saslanr

Bu zdn d biz siyastılrın qeyri-dzgn qarlar v el qeyd etdıymız humanıst bax ntıcsınd son bır ne onıllık rzınd brıyytın dar olduu dhtlı ntıclrl zlmıık. Dnya mharıblrının formalamas, xlaqı pozunluq, myyn bır qrup trfındn br vladnn lı il yaradlm snı yalardan nfsanı meyllrın tmin olunmas v daltsızlıyın v qlobal yoxsulluun genı yaylmas mqsdl bır vsıt kımı istifad .olunmas kımı ntıclr

ran slam inqılab dnyadak siyasi sistemlr trfındn brıyyt n mant qoyulmu ox pis bır adtı sual altna aparm v siyasi sistemın yenı bır rnyını vermkl bu gnk siyastılrı insana v onun ehtıyacalrna bır daha trf vermy armdr. El bır sistemın kı, onun maarıfıllık saslar il dnyadak mvcud siyasi sistemlrın maarıfıllık saslar arasnda frq vardr. Bu mqsdl kı, blk 21-ci srın insan oz siyastılrının qeyri-dzgn qarlar ntıcsınd mnasz mharıblr gırdabna srklnmk thlksındn yan ke bılsın v dnyada slh brqrar etmkl dnyann xılaskarnn zhuru v hakımıyytı n zmin yatatsn. He bhsız, ran slam inqılabnn rnyı dnya xalqlar v lkrlı n mısılsız bır nmundır .v “dını xıqıllık” adnn verılsı d el onun dnyada mısılsızlıyın bır sbıtdır